

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és hervát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—

Fél évre 10—

Negyed évre 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitótér sorai K

Felolvasó szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

STRAUSZ SÁNDOR.

Amikor megkondulnak a harangok...

Ki vált meg bennünket a kinszenvedések nyomasztó terhétől, ki vezet ki minket a fájdalomak országából?

Csüggedten, felénk, bizalomvesztetten tekintenek körül a gyengeszyűek. Látják a keresztfeszített Igazságot, a vérborított szegeket, miktől a Szeretet meleg testébe vertek. Jajveszékelnék és zokognak. Könyves szemmel néznek Golgotára, hol szenvedett és meghalt az Igaz. Nincs többé vigasz! S hiszik, hogy mindig borus marad, örök a fájdalom, sohasem ér véget.

A nap homályba van borulva, a föld egyre zeng, a csillagok zavartan keringnek égi pályájukon...

Levették a keresztfáról, a két lator mellől, tiszta golycsba göngyölték szent testét és a sziklaüregbe vajt sirholtba helyezték.

Az írástudók és papok követ hengerítették a nyílás elé, lepecsételték és öröket állítottak a sirhoz. Marcona, vad római katonák, kiket nem látgyit a szent anya lemondó fájdalma, Magdolna emészto bánata, fuldokló zokogása.

Görccsösen szoritja Mária az Üdvözítő véretil csepegő töviskoronát. Fájdalmára nem ád irt semmi... semmi...

Igy néz a világ a töviskoszorura most is. De mintha ma is a sir fölött ingó ciprusok és mirtuszok szelid lombjai azt suttognák:

Fel fog támadni, felkél halottaiból!

Tisztán azt suttogja a fűszál, azt mormogja a csermely, azt ragyogja az ujra kifényű csillag.

A sir elé gördített nehéz kő nem akadályozhatta meg a feltámadást és mint ama régmúlt dicső reggelen, most is fény fog áradozni az oszló borusa.

A Szeretet erősebb a halálnál. Az Igazságot nem zárhatja magába a sir. Feltámadnak, bármily mélyre temessék őket.

Szenvedéseinknek is van halára. A sötétséget világosság fogja felváltani.

Erre gondoljunk. Ebben bizzunk, ha ismét megkondulnak a husvétii harangok.

A csáktornyai leányegylet.

Írta: B. M.

Minél nagyobb mérvet ölt évről-évre a háború, annál nagyobb lesz országszerte a mozgalom a jótékonyok terén.

Még soha nem nyílt a nőknek, a magyar honleányoknak annyi alkalmuk, terük a honszeretet, a nemes cselekedetek gyakorlása eszközlésére, mint a jelen szomorú időkben.

Egybegyűltünk mi is, mint igaz jó honleányok, hogy újabb tanulejt adjuk honszeretűnknek; hogy amig hőseink odakünn küzdenek, életüket, vérüket áldozzák a Hazáért és érettűnk, addig mi gyenge nők sem töltjük idehaza tétlenül az időt: megragadunk minden alkalmat, hogy mi is szolgálhassuk szeretett Hazánkat s ezzel némileg

lerőjük tartozásunkat, kötelességűnket a Haza és mindazon hadiszerecséltelenek iránt, kik a háború borzalmi által mindenűket vesztítették. S ha teljes kárpótlást nem is nyújthatunk nekik mérhetetlen nagy veszteségűk és szenvedéseikért, de legalább némileg igyekezzűnk könnyeiket felszárfítani, fájdalmukat, szükségűket enyhíteni.

Egybegyűltűnk tehát e hó 24-én a városháza tanácstermében, hogy egy új egyület alakítsunk: a leányegylet, mely újabb forrása legyen a jótékonyaságnak, a hazaszeretűnek. Örömmel tapasztaltuk, hogy ily rövid idő alatt már is 110 tagja van az új egyesületnek, kik szívvvel-lelékkel igyekeznek a nemes, magasztos szent célt előmozdítani, támogatni!

Kedves jó honleányok! Jöjjetek, csatlakozzatok minél többen e nemes szent ügyhöz, hogy csekély filléreinkkel, melyekből koronákat, sőt hatalmas összeget gyűjthetűnk össze — áldozzunk a Haza oltárára. Azokkal az összegyűjtölt fillérekkel, melyek hivatalva lesznek annyi könnyet letörűlni, támogatni segíteni azokat a hadiszerecsélteleneket, akik oly nagyon rászorulnak az emberbaráti szeretetre!

Jöjjetek, kérlek, kedves honleányok! Ne zárjátok el szíveteket a jótékonyaság elől, mert ezzel nemcsak nemes, magasztos cselekedetűt végzűnk — de kötelességűt is teljesítűnk!

Nem vélek valótlanságot állítani az áltai, ha azt mondom, hogy már nagyobbbrészt

Elvitték a harangokat.

Írta: Zombory Gyula.

Elvitték a harangokat
Messze idegenbe,
Gondolatán olyan fájó
Érzés jön szívembe, —
Este, reggel imádságra
Szólítgatott hangjuk
S idő óta lágy csengésűk
Naphosszán se halljuk...

Lángba borult a világunk —
Duló harcok folynak —
Odavitték drága kincsét
Sok sudár toronynak,
Azóta a tornyok pusztán
Merednek az égnek,
Nem hintik szét hívó hangját
Harangok nyelvének.

De szép is volt!.. ha a hajnal
Bontogatta szárnyát,
Magszóltal a lágy harangszó
S szívét lelket járt át —
Hirdetűje volt egy új nap
Kezdetűnek s bennűnk
Fölleledt a reménységűr:
Ime, njra élűnk!

Hangjára, mint paranesszűrű,
Templomajtok nyitlak,
Sereglettűnk, ki-ki hova,

Mert a hangok hívtak...
Hívogattak Istenűnkhöz,
Erűt kérni tőle,
Hogy ne essűnk gyenge lények
Ujabb kísértűsbe.

Szűlt a harang akkor is, ha
A Nap délre hűgott,
A munkásnűp, kinek arca
Verejtűktől ázott
Felnűzett a magas Égre
S hálára nyitl ajka,
Az iránt, ki táplálékát
Műgkeresni hagyta.

Est beálltűn njra szűltak
Az érenyelvek lágyan,
Ezt a hangot, őh, de áldtűk
Ki tudnű, hogy hányan?...
Mélyen búsan, alitatűn
Szűltak el a légen,
Hallattűra sűhajtűsűnk
Ott állt meg az Égen.

Ès amikor megkondult a
Harang temetűsre,
Érezűk a drűma végét,
Kűny borult szeműnkre
Bűbánatos akkordoknak
Szűvig ért hatűsa
Elkísértűk a távozűt
Utolsű utjára.

S most ezeknek mindnek vége,
Bántò némaság van,

Szűzfoszult sok illuziűnk
Harangok szarűban — —
Elragadtűk űket tűlűnk
Messze idegenbe,
Hogy haragot zűganak ott
Adűz ellensűgre.

Gyűlkos, űlű fegyverekűe
Lettűk a harangok,
Mennyi jajt, kínt, gyűtrelmeket
Szűlűnek ott a hangjok!
Áldűs helyett pusztalűsdűk
Eszkűzűvűe lettűk,
Kegyetlenül nyitlak utat
Sok értűkes vérnek.

De ha létűjog s egy szebb jűvű
Èrűde kívánja
Belenyűgsűnk bölcsesűgeel
A nagy vűltozűsba
S kérűjk Istenűt, áldja meg a
Sok elvitt harangot
Bűmbűljűnek èrtortakűk
Gyűzűdelmes harcot.

Műgjűnek mæg a harangok
S talűn nemsokűra,
Dicsűzenűvel rakjuk űket
A tornyok vűllűra
S hallgathatjuk hívű hangjuk
Reggel... dűlben... este...
Add űh uram, hogy mielűbb
Legyen vilűgbűke!

je plebanus jednoga liota našel, vu kojemu lopov njemu piše, da nek se ne žalosti za bundu od redarstva Budapešta bude on dobil založnicu od bunde, jer on bundu v Budapešti bude v jedno založiste spravil. Aldor Albert plebanus je marciusa 12-ga zaista dobil založnicu od redarstva. Tolvaj je dve jeser koron dobil na bundu.

— **Nemci v Odeszi.** Nemški glavni ratni stan marciusa 13-ga obznanji, da su nemške čete Odeszu osvojili. Odesza varas poleg Črnoga morju leži, ima svenčiliste i več fabrika i blizo dvjesto jeser stanovnika. Odesza je tolikajše veliko trgovačko i ratno pristanište. — Vu Odeszu su i naše čete dolazile.

— **Centralne države su do vezda v Europi šeststo jeser kvadrat kilometrov okoliša navalili.**

— **Nemški moraki replani su marciusa 12-ga vu zorju Napulja bombarderali.** Vu ovim svjetima boju je Napulj vezda prviput dobil bombe s replana.

23 magyar hold birtok Kozlovcsákon (Szentorbánhegy) Stridó mellett két házzal eladó. A birtokból ca 3 1/2 hold termő szőlő, 8 hold erdő, a többi szántóföld és rét.

Eladási feltételek megtudhatók az eladással megbízott

Csáktornyai Takarékpénztár R.-T.-nál
Csáktornyan.

Vu Kozlovčaku (Szentorbánhegy) blizo Štrigove je 23 mekot (magyar hold) imetka sa dvemi lepimi hižami na prodaju: od toga imetka okolu 3 i pol mekote su gorice, 8 mekot šume a drugo pak oranica i senokoša.

Prodavne kondicije moreju se dobiti pri

Čakovečki (stari) Šparkasi,
koja ima naloga toga imetka prodati.

Darabos meszet
azonnali szállításra
Hulladékszenet
ipari célokra ajánl
BERGSTEIN PÁL
tűzelőanyag és terménynagykereskedő
Szombathely.

Eladó tiszta szimentáli
tenyészbika,
zalasöjtöri uradalomtól származott. — Megtekinthető:
Jabus Jánosnál Alsópusztafán.
Imam za prodati jednoga
bika,
čiste simentalske pasmine, od plemena zalasöjtörske gospočije. — More se videti:
kod Jabus Jánosa Alsópusztafa.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk
a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert
feldímul minden külföldi gyártmányt.

A nagykanizsai kir. törvényszék.
P. II 1565/917/2 szám.
Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Vugrinecz Istvánné Dertics Katalin zalaujvári lakos részéről az 1911. I. t.-c. 733 §-ának 4. és 5. pontja alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Vugrinecz István zalaujvári lakos holtaknyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul Freyler Adolf nagykanizsai lakost rendelte ki. Felhívja a kir. törvényszék az eltűntet és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszerűen közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év letelte után bíróilag holtak fogja nyilvánítani.
Nagykanizsa 1918. évi február hó 13. napján.

Székács s. k.
törvényszéki bíró.
A kiadmány hitelesül
Bedenek Ferenc
segédhiv. tisztv.

Értesítés.
Uj öltönyök készítését és régiék kifordítását, javítását elvállalja
SIMON férfiszabó Csáktornya
Petőfi-utca 3 sz. a városháza átellenében.

Eladó
szabadkézből egy szívógázmotorral berendezett, 3 pár kővel ellátott
malom.
Tkalesecz Miklós, Kisszabadka.

Za prodati je iz svojih rukah motornasti
melin
s tremi pari kameni.

Hengerszék hengerek rovatkolása és csiszolása
leggyorsabban a téli hónapokban eszközölhető, küldje tehát hengereit azonnal a
Magyar Motor és Gépgyár Részvénytársasághoz, Szombathelyre.

Épületfa,
régi és új cserép,
falitégla,
égetett és oltott mész,
azonkívül cement
kapható:
SALON-TOLAZZI
építkezési üzlete Csáktornya.

Derva za stanje
stari i novi črepi,
cigel za zidanje
sirovo i gašeno vapno,
nadalje cement
se mora dobiti pri:

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—

Fél évre 10—

Negyed évre 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYILVÁNTÉRŐ SZÁMA: K

Feloldó szerkesztő:

ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyújtó:

STRAUSZ SÁNDOR.

Amikor megkondulnak a harangok...

Ki vált meg bennünket a kinszenvedések nyomasztó terhétől, ki vezet ki minket a fájdalom országából?

Csüggedten, féltéken, bizalomvesztetten tekintenek körül a gyengeszivűek. Látják a keresztrefeszített Igazságot, a vérborított szegeket, miket a Szeretet meleg testébe vertek. Jajveszéseknek és zokognak. Könyes szemmel néznek Golgotára, hol szenvedett és meghalt az Igaz. Nincs többé vigasz! S hiszik, hogy mindig borus marad, örök a fájdalom, sohasem ér véget.

A nap homályba van borulva, a föld egyre zeng, a csillagok zavartan keringnek égi pályájukon...

Levették a keresztifáról, a két lator mellől, tiszta gyolcsba göngyölték szent testét és a sziklaüregbe vajt sirboltba helyezték.

Az írástudók és papok követ hengerítették a nyílás elé, lepecsételték és öröket állítottak a sirhoz. Marcona, vad római katonák, kiket nem lágyít a szent anya lemondó fájdalma, Magdolna emésztő bánata, faldokló szokogása.

Görcsösen szorítja Mária az Üdvözítő véréből csepegtő töviskoronát. Fájdalmára nem ad írt semmi... semmi...

Igy néz a világ a töviskoszorúra most is. De mintha ma is a sir fölött ingó ciprusok és mirtuszok szelid lombjai azt suttognák:

Fel fog támadni, felkel halottaiból!

Tisztán azt suttogja a fűszál, azt mormogja a csermely, azt ragyogja az újra kifénylő csillag.

A sir elé gördített nehéz kő nem akadályozhatta meg a feltámadást és mint ama régmúlt dicső reggelen, most is fény fog áradozni az oszló borurá.

A Szeretet erősebb a halálnál. Az Igazságot nem zárhatja magába a sir. Feltámadnak, bármily mélyre temessék őket.

Szenvedéseinknek is van halára. A sötétséget világoosság fogja felváltani.

Erre gondoljunk. Ebben bizzunk, ha ismét megkondulnak a husvétii harangok.

A csáktornyai leányegylet.

Írta: B. M.

Minél nagyobb mérvet ölt évről-évre a háború, annál nagyobb lesz országszerte a morgalom a jótékonyág terén.

Még soha nem nyílt a nőknek, a magyar honleányoknak annyi alkalmuk, terük a honszeretlet, a nemes cselekedetek gyakorlása eszközlésére, mint a jelen szomorú időkben.

Egybegyűltünk mi is, mint igaz jó honleányok, hogy újabb tanujelét adjuk honszeretletünknek; hogy amíg hőseink odakünn küzdenek, életüket, vérüket áldozzák a Hazáért és érettünk, addig mi gyenge nők sem töltjük idehaza tétlenül az időt: megragadjunk minden alkalmat, hogy mi is szolgálhassuk szeretett Hazánkat s ezzel némileg

lerőjük tartozásunkat, kötelességünket a Haza és mindazon hadiszerecséltelenek iránt, kik a háború borsalmi által mindenüket vesztették. S ha teljes kárpótlást nem is nyújthatunk nekik mérhetetlen nagy veszteségük- és szenvedéseikért, de legalább némileg egykezünk könnyeiket felszáradni, fájdalmukat, szükségüket enyhíteni.

Egybegyűltünk tehát e hó 24-én a városháza tanácstermében, hogy egy új egyület alakítsunk: a leányegylet, mely újabb forrása legyen a jótékonyágnak, a hazaszeregetnek. Örömmel tapasztaltuk, hogy ily rövid idő alatt már is 110 tagja van az új egyesületnek, kik szívet-leléssel igyekeznek a nemes, magas szent célt előmozdítani, támogatni!

Kedves jó honleányok! Jöjjetek, csatlakozzatok minél többen e nemes szent ügyhöz, hogy csekély filléreinkkel, melyekből koronákat, sőt hatalmas összeget gyűjthetünk össze — áldozzunk a Haza oltárára. Azokkal az összegyűjtött fillerekkel, melyek hivatalva lesznek annyi könnyet letörölteni, támogatni segíteni azokat a hadiszerecsélteleneket, akik oly nagyon rázolódnak az emberbaráti szívetekre!

Jöjjetek, kérlek, kedves honleányok! Ne zárjátok el szíveteket a jótékonyág elől, mert ezzel nemcsak nemes, magas cselekedetet végzünk — de kötelességet is teljesítünk!

Nem vélek valótlanságot állítani az által, ha azt mondom, hogy már nagyobbra

Elvitték a harangokat.

Írta: Zombory Gyula.

Elvitték a harangokat
Messze idegenbe,
Gondolatán olyan fájó
Erzés jön szívembe, —
Este, reggel imádságra
Szóllgatott hangjuk
S idő óta lágy csengésük
Naphosszán se halljuk...

Lángba borult a világunk —
Duló harcok folynak —
Odavitték drága kincsét
Sok sudár toronyra,
Azóta a tornyok pusztán
Merednek az égnek,
Nem hintik szét hívó hangját
Harangok nyelvének.

De szép is volt!.. ha a hajnal
Bontogatta szárnyát,
Meggzólt a lágy harangszó
S szívet lelket járt át —
Hirdetője volt egy új nap
Kezdetének s bennünk
Főléledt a reménységár:
Ime, újra élünk!

Hangjára, mint parancsszóra,
Templomajtok nyíltak,
Sereglettünk, ki-ki hova,

Mert a hangok hívtak...
Hívogattak Istenünkhez,
Erőt kérni tőle,
Hogy ne essünk gyenge lények
Újabb kísértésbe.

Szólt a harang akkor is, ha
A Nap délre hágott,
A munkásnép, kinek arca
Verejtéktől ázott
Felnézett a magas Égre
S hálará nyílt ajka,
Az iránt, ki táplálékát
Meggkeresni hagyta.

Est beálltán újra szóltak
Az ércnyelvek lágyan,
Ezt a hangot, óh, de áldták
Ki tudná, hogy hányan?...
Mélyen búsan, altatóan
Szálltak el a légen,
Hallattára sóhajtásunk
Ott állt meg az Égen.

És amikor megkondult a
Harang temetésre,
Érezzük a dráma végét,
Köny borult szemünkre
Bűbánatos akkordoknak
Szívig ért hatása
Elkísértük a távozót
Utolsó útjára.

S most ezeknek mindnek vége,
Bántó némaság van,

Szétfoszlott sok illúzió
Harangok szavában —
Elragadták őket tőlünk
Messze idegenbe,
Hogy haragot zugjanak ott
Adáz ellenségre.

Gyilkos, ölé fegyverekké
Lettek a harangok,
Mennyi jajt, kint, gyötrelmeket
Sztűnek ott a hangok!
Áldás helyett pusztulásuk
Eszközvé lettek,
Kegyetlenül nyítnak utat
Sok értékes vérnek.

De ha létjog s egy szebb jövő
Érdeke kívánja
Belonygunk bölcseséggel
A nagy változásba
S kérjük Istent, áldja meg a
Sok elvitt harangot
Bömböljenek ércorkaik
Győzedelmes harcot.

Megjönnek még a harangok
S talán nemcsakára,
Dicsőnével rakjuk őket
A tornyok vállára
S hallgathatjuk hívó hangjuk
Reggel... délután... este...
Add óh uram, hogy mielőbb
Legyen világbéké!

bele is untunk, fáradtunk e hosszantartó vérfertő háborúba. Nem is csoda! Hisz naponta mindjobban érezzük annak keserveit. De bármennyire beleuntunk is már bármilyen hozsan fog is még az tartani, a hazaszeretnek nem szabad soha kihálnia szívéből. Nem szabad beleununk és elzárkózunk a nemes jó cselekedetek, a jótékonyok elől.

A honsszeretnek örökké élni kell minden jó magyar nő szívében!

Hogy pedig ezt a megkezdett szent ügyünket az Isten áldása és a legnagyobb siker koronázza, kitarva, karöltve, egyesülve, a legjobb egyetértésben, rang és vallás különbség nélkül kezdjük és folytassuk nemes munkálkodásunkat a hazaszeretettől áhitva.

Ne hiú dicsvágy és versengés vezessen bennünket, hanem az igaz, őszinte, önzetlen felebaráti szeretet legyen utmutatónk, vezércsillagunk!

Az Isten vezérelje szent ügyünket!

A nagykanizsai 48-ik közös gyalogrezd Hadialbuma.

A 48-asok véráztatta nyomdokain a hír- viragok gyéren nyillottak. Homály és köd lepi be azt a golygós utat, amelyen könyhullatással — dicsőhimnusz zengve zárandokolni kellene.

Mi el akarjuk oszlatni ezt a homályt, hogy az itthonmaradottak lássák szeretteiket a hosszú küzdelmek életpusztító útjain; hogy amelyeken imáinktól kisérve a dicsőség, a győzelem vagy a hősi halál felé mentek: áhítattal haladhassanak — lábaik nyomát csókjaikkal borítva.

Ahol a szikkadt nyári homok mohón felitta drága verüket; ahol a sárga avar rőt- pirossá lett, a szűz fehérhólepel véruktól ijeszítő foltossá; ahol a Balkán, a Kárpátok s a Karasz sziklás fala síkamlóssá vált; ahol a hősi hirtől döbbenve torpant meg az álnok ellen; ahol Isten ostora gyanút győzelmet-győzelemre aratva ütött a futó h- szegőt: ragyogó mérföldkövek a dicsőséges uton.

Akik verejtékes homlokkal megjárták ezt az utat, elmondják csodás tetteiket, hogy a hátramaradottak szívét büszkeség töltse el és fájdalomukat enyhítse a megemlékezés.

A Hadialbum megörökíti írásban és képen a 48-asok cselekedeteit. Leírja életüket jó és rossz sorban. Jellemzi őket s megmutatja, hogy a mi ezredünk is méltó a magyarság ezredéves múltjához. Mi meg- övük emléküket az igazi haláltól — feledéstől.

Ugyanakkor megemlékszik a mű az előkről is, mert a tiszta jövedelmet az ezred özvegy és árvaalapja javára fordítottuk!

A legközelebbi jövőben a Hadialbum szerkesztősége felhívást és kérdőíveket fog kibocsátani, hogy a mű összeállításához pontos adatokat szerezzen. Az eltűntek vagy elesettek és fogságjutottakról a legközelebbi hozzátartozók adhatnak pontos felvilágosítást s így mindenkinek érdeke, hogy egy kérdőív birtokába jusson, hogy szeretteinek pontos élet- történetét a Szerkesztőség rendelkezésére bocsássa.

Mindenkiről megemlékszik a mű, aki tagja volt az ezrednek!

Változatossá és érdekessé válik a 600 oldalas Hadialbum az elesettek, a kftüntetettek fényképei, a háborús felvételek, rajzok,

az ezred fényképegy, leménye, elbeszélések, naplók, stb. közrététele által. S már ezután is felkerjük a közönséget, hogy ha az ezredre vonatkozó képek vagy naplójegyzetek vannak birtokában, bocsássa azokat rendelkezésünkre. Minden eredeti iratot, fényképet, rajzot teljesen sértetlen állapotban adunk vissz- sza!

A mű ára (junius 30-ig előfizetve) har- minc korona. Az előzetes költségek fedezé- sére s a jótékony célra való tekintettel, a Hadialbum- alap javára, adományokat is el- fogadunk s az 50 koronán felülieket a Ha- dialbumban — az adakozó fényképe köz- lése mellett — nyugtázzuk.

Küldemények s levelek a Hadialbum szerkesztőségének (Ersatzbaon 48. Pilsen) küldendők.

A megértő és minden szép és nemesért lelkesedni tudó Dunántul lakosságának biz- tos támogatására számít a

Pilsen, 1918. husvét.

Hadialbum szerkesztősége.

Gyűjtés a hadirokkantak stb. javára.

A lefolyt hét folyamán is értékes ado- mányokat kaptunk. Takarékpénztárak na- gyobb jegyzéseit s 25—25 K adományokat a harctérről, melyeket a csáktornyai Székely fiuk küldtek alapunk növelésére.

A befolyt adományok a következők:

Csáktornyai Takarékpénztár	600 K
Strausz S. és neje Csáktornya	300 „
Hirschler Emil	20 „
Hoffmann Gyula	20 „
Weisz Armin Zalaegerszeg	10 „
Székely Ernő harctér	25 „
Székely Tivadar	25 „
Kosztai Mátvás Csáktornya	50 „
Hári Józsefné	50 „
Persa János	20 „
Hampamer István	60 „
Kunsteik István	6 „
Rónai Dezső	25 „
Hochsinger Irma	10 „
Spitzer Bernát	2 „
Benedikt Alice	2 „
Szvacsina Antal	2 „
Zrínyi Győző	3 „
Löbl Oglaz Gizella Graz	100 „
Wollák Viktor Budapest	50 „
Weil Józsefné	30 „
Csáktornyaideki Takarékp.	400 „
Tóth István (uj) Csáktornya	20 „
Kelemen Imre	50 „
összesen	1830 K
Múlt heti kimutatás	22956 K 51 f
Főösszeg	24786 K 51 f

Adakozunk az elesett hősök öz- veggyel és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénz- tára, Képviselelőház.

K Ü L Ö N F É L É K.

Amikor a kis pacsirta...

Amikor a kis pacsirta
Keresi a fészekét,
Fél-főhrópál a magába,
S onnan-onnan néz szét.

S hogyha végre reá talál
Élote párjár,

Akkor sendi reá szívből
Legbensőbb dalára

Két szárnyával intogeti
Szájával csicsorgi,
Hogy nálánál e világon
Nincs holdogabb senki.

Reám is száll néha ihlet
S viáni föl a lelkom,
Dallok én is néha... titkon...
Amde csak énnekem.

Mert, amíg a pacsirtának
Fészke és párja van...
Ah! de akit én szeretnék
Meg se hallja szavam.

De dalolok s énekelek,
Mert a lelkom sarkal,
Magányomban az éneklés
Gyógyít és vigasztal.

Greguss Pál.

— Kellemes husvétii ünnepeket kívánunk lapunk előfizetőinek, munkatársainak és olvasóinak.

— Kinevezés. Dr. Schwarz Lajos csák- tornyai ügyvédet Öfelsége a király 1. zász- lóssá nevezte ki.

— Szolgabíró kintüntetése. Poigár Fe- renc dr. periaiki szolgabíróat Szmeccsányi György pozsonyi ker. közéletim. kormánybiz- tos szolgálattételre a pozsonyi kormánybiz- tossághoz osztotta be.

— Kormánybiztos helyettesei. A köz- életmezési miniszter Zalavármegye közélet- mezési kormánybiztosának helyetteseivé dr. Majtényi József bárót és Barol Jánost ne- vezte ki.

— A lányegyesület megalakulása. A csáktornyai rokkantak gyámolítására stb. megalakult bizottság működésének egyik legérdekesebb következménye a csáktornyai lányoknak egy egyesületben való tömörülése. Wollák Rezsóné urasszony érdeme, aki a propaganda gyűlésen elhangoztatott hazafias beszédével a lányok egyesületét életre kel- tette. Az egyesület alakulása március 24-én d. u. történt. Az értekezlet összehívója Dé- nes Iluska volt, aki a szépszámban össze- gyűlt honleányokat talpraesett szavakban üdvözölve, őket a megalakulásra s az eb- ből kifolyó teendőkre felhívta. Erre az alap- szabályok letárgyalása és elfogadása után az egyesület elnökének Bezeredy Margit, alelnöknek Faludi Ilona, jegyzőnek Benedikt Alisz, pénztárnoknak Masztinak Mária höl- gyeket választották meg egyhangulag s disz- elnöknek Wollák Rezsóné úrnót, a lányegye- sület lelkes patronusát. A választmányba a következők választottak be: Benedikt Adél, Dénes Jolán, Dobosy Irma, Gráner Sarolta, Hajas Mária, Hirschmann Erzsébet, Hüll Ce- cilia, Kayser Ilona, Kovacsics Gabriella, Ko- vacsics Margit, Mekovecz Ilona, Morandini Jakomine, Nuzsy Stefánia, Neufeld Ilona, Pátkai Lujza, Plichta Etelka, Pollák Janka, Simon Irma, Stöger Ilona, Szerbát Matild, Tomka Jolán, Zakál Margit. A lányegyesü- letnek, melynek célja tagságdíjaival a rok- kantalap állandó támogatása, már 120 tagja van, akik a kitűzött nemes célért nagyon lelkesednek s az egyesület bizonyára fel is viragoztatják.

— Állandó mozi. A Rákóczi-utcai ál- landó mozgó színházban a mai előadások műsora: A szivek diadala (dráma 4 felv.), Egy udvarház utolsó gazdája (dráma 3 felv.) II. — A holnapi műsor: Az égő vonat (drá- ma 4 felv.), A vészharang (vígját. 2 felv.). — Jön A papagály társ. dráma.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Gözmalom és Villamtelep R. T. az elmúlt üzemelés nyereségéből adományképp 200 K-t juttatott a Csáktornyai Önkéntes Tűzoltóegylet részére, melyért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a tűzoltóparancsnokság.

— **Koszorúmegváltás.** A f. évi március 16-án Wienben elhalt Petz Márton csáktornyai építőmester iránti régi baráti megemlékezés jeléül Rasslag Frigyes volt csáktornyai óras és neje radkersburgi lakosok koszorúmegváltás címén 20 K-t küldtek a helybeli önkéntes tűzoltóegyletnek, melyért ehelyütt is köszönetét fejezi ki a tűzoltóparancsnokság.

— **Táncanfolyam.** Mérő Józsefné táncantóni, aki alsórendű táncanfolyamát már bevégezte, csáktornyai működését április 6-án kezdi meg. A táncanfolyam iránt nagy az érdeklődés a városban. A jelentkezés Balkányi Ernő könyvkereskedésén történik.

— **A nyári időszakos elhalasztása.** Általános feltűnést keltett a rendelet, mely a nyári új időszakos elhalasztást már április 1-ére mondotta ki, holott a többi országban csak április 15-ikére rendelték el az új időszakos elhalasztást. Általános meglepetésre a múlt héten újabb rendelet jelent meg, mely új intézkedik, hogy a nyári időszakos elhalasztást április 15-én kezdődik s szeptember 16-án végződik. Eszerint április 15-én hajnali 2 órakor az órát 3 órára kell előre igazítani. S ezzel a múlt számunkban erre vonatkozólag közölt hírt is ezennel helyesbítjük.

— **Új népszámlálás.** Kormányrendelet szerint a közlekedés tervszerű intézkedése céljából a polgári népséget 1918. április 15-iki állapot szerint április 16—20. napján össze kell írni. Ugyanakkor összeírandó a szarvasmarha-, ló-, sertés- és juhállomány és fel kell venni április végéig a vetésterületet is. A számlálóbiztos teendőivel elsősorban a néplánlók bizandók meg.

— **A háború.** A németeknek előre beígért offenzívája a nyugati harctéren az angolok és franciák ellen március 21-én megkezdődött s azóta a legnagyobb hévvel folyamatban van. A németek támadása óriási sikerekkel járt, St. Quentinnél áttörték az angol frontot s azóta már 4000 négyzetkilométer területet hódítottak meg. A németek már a Somme folyót is átlépték, miközben Bapaume, Peronne, Nesle, Ham, Albert és Noyon városokat elfoglalták. A németek most Amiens felé törnek, melynek elfoglalása után az offenzíva célja Páris és Calais. A hadiszákmány óriási; 1000-nál több ágyút zsákmányoltak s vagy 60000 angol fogtak el. A pánik az ellenfélnél óriási, különösen annak következtében, hogy a németek 120 km. távolságból már napok óta Párisra lövik.

— **A gazdasági többletermelés és az iskola.** Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a pokban kiadott rendeletével az elemi népiskolai és a tanítóképzőintézetek gazdasági oktatást olyképp módosította, hogy ezek az intézetek a többletermelés követelményét sikeresebben teljesíthessék. Addig is, amíg a régi terv szerint a gazdasági népoktatást teljesen kiépítheti, az elemi népiskolában is rendes tantárggyá tette a gazdaságtant, amelyet gyakorlati módon fognak tanítani. E célból külön rendelettel gondoskodik a miniszter arról, hogy valamennyi iskola megfelelő gyakorlati területtel is ellátszassék. A tanítóképzőintézetekben eddig a kertészeti oktatás volt előlérben, ezután a mezőgazdasági lesz

az alap. Mindkét fokon, az elemi iskolában és a tanítóképzőintézetben, az egész gazdasági oktatás a termelési viszonyokhoz fog alkalmazkodni s ez által a népnek a termelés sikeresebb módjaira ad utbaigazítást. Ezenkívül mindenik tantárgy keretében kiemeli a miniszter a gazdasági oktatás és különösen a többletermelés szolgálatába állítható részleteket és azt kívánja, hogy a tanítás akkor szükségleteit állandóan szemmel tartassa.

— **A Szurmay Sándor honvédelmi jelvényei.** A br. Szurmay Sándor honvédelmi javára művészi kivitelű jelvényeket és plaketteket hozott forgalomba a Hadsegélyező Hivatal. A jelvényeket Székely Károly szobrászművész, tart. hadnagy, tervezte s ahhoz a mélyreható társadalmi mozgalom érdekében örömet ült modellt Szurmay Sándor honv. miniszter, akinek kiválóan sikerült domborművi arcmását az uzsoki harcok látni küzdelmét szimbolizált keretben mutatja be a jelvény. — A sapkajelvényeket 2, a nagy bronzplaketteket pedig 30 koronáért árusítja a Hadsegélyező Hivatal. Az ország védelmében elesett hős honvédekért a legkevesebb, amit a hálás utókor tehet: hogy gondtalan ellátást és nyugalmas jövőt ad elárult hozzátartozóinak. A Szurmay Sándor-alap célja annyira nemes, hogy a mozgalom intenciói megszólalják ezáltal is a melegen érző emberek szívét s ki ki tehetősége szerint, de legalább két koronás sapkajelvény megvásárlásával — részese lesz az alapnak. A jelvényeket a Hadsegélyező Hivatal központi elárusító helyiségében (V. Akadémia utca 17.) és városi üzletében (IV. Kosuth Lajos utca 15.) árusítják.

— **A bolgár király a magyar honvédekhez.** A budapesti honvédeknek Szófiában való időzése alkalmából szerenád adott Ferdinánd bolgár király tiszteletére. A szerenád végeztével a király következő magyar beszédet intézett a honvédekhez:

— Honvédek! A magyarság mai történelmi napján, mint öreg honvédhuszár, örömmel üdvözlöm önöket Keleten. Kedves játéktuk nemcsak arra a vidám és szép időkre emlékeztek, amelyet egykor a dicsőséges honvédek körében előlteni oly büszke és szerencsés voltam, hanem a gykori Magyarországon való tartózkodásomra is. Éljenek a honvédek! Éljen a magyar haza!

— **Szappanfőzés szappanszóda nélkül.** Most, hogy oly nehéz tisztességes áron szódahoz jutni nem lesz érdektelen megismerkedni egyik-másik olyan módszerrel, amelylyel házilag alkalmas lúgot készíthetünk. Egy kalocsai asszony receptje az allábbiakban van leírva. Nagyobb edénybe egy szakajtó kosár tiszta fahamut teszünk s azután az edényt teleöntve vízzel felforraljuk. Ha már felforrott, lemerjük egy másik edénybe a nyert lúgot, ahol leülledni hagyjuk. Míg a lemerő lúg leülledt, azon edényt, melyben felforraltuk a hamut kitisztítjuk a kifőzött hamutól és abban ismét egy kosár fahamut teszünk fel és annyi vizet öntünk csak rá, amit az feliszik. Most rámerjük a leülledt lúgot és felforraljuk. A felforrás után ismét lemerjük a lúgot és éppen azon eljárás követjük, mint már fentebb leírtuk. Így erősitjük a lúgot addig míg oly erős lesz, hogy a benne megrázott ludtollat lemarja úgy, hogy csak a szára marad; ez harmadszori vagy negyedszori fahamu felfőzésére szokott sikerülni. Ekkor a lúgot

leülledni hagyjuk. Ezen lúgból mérünk azon edénybe, amelyben a szappant főzni akarjuk, annyiszor 4 liter, a hány kiló zsiradékunk van és ugyanakkor annyiszor 40 deka oltott meszet teszünk a kimért lúgba, ahány kiló a zsiradék. Most ezt a lúgot a bele tett mésszel többször keverés közben felforraljuk. Midőn forrni kezd, bele tesszük a zsiradékot és így főzzük tovább folytonos forrással. Egy órai forrás után hozzá teszünk annyiszor 50 deka konyhasót, ahány kiló a zsiradék; és így kevergetve még két óra hosszán főzzük, forraljuk; időnkint hideg lúgot öntögetünk bele, hogy elfutását megakadályozzuk. Ezen három órai főzés forralás után a tüzet elvesszük alóla és a főzetet másnap reggel a főző edénybe hagyjuk nyugodtan kihűlni, amikor a szappant belőle kimetéljük. — (Megjegyezzük a recepthez, hogy természetesen a keményfahamu sokkal kiadósabb és hogy a mész marja a ruhát! Szerk.).

— **Dohányosztás új rendje.** Zalavármegye pénzügyigazgatója szigorú rendeletet intézett a vármegye összes dohányfőzdeiseihez hogy nem dohányosoknak, nőeknek s a 16 éven aluli gyermekeknek dohányt kiszolgáltatni nem szabad. A rendelet ellen vétőket megfosztják a dohányárusítás jogaitól.

— **Rendeletek a ruháról.** Megjelent három rendelet, melyek közül az első a pénzügyminiszter felhatalmazza, hogy a ruházati cikkek biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg. Ennek kapcsán a pénzügyminiszter népruházati bizottság ületi teendőinek ellátására részvénytársaságot alakít, mely nyereszkesedé kizárásával fog működni. Ennek révén lapunk olvasóközönségét megnyugtathatjuk, hogy a tehér- és ruhanemű általános rekvirálásáról terjesztett rémhírek agyrémek bizonyultak. Illetékes körök kijelentése szerint, mely az összes lapokban napvilágot látott, ebben a tekintetben csak ártatlan összefrásról volt szó, melynek alapján a lakosság szükségleteiről akartak tudomást szerezni.

— **Az antánt tengeri veszteségei.** Az antánt a központi hatalmak pusztításai folytán február havában összesen 680 ezer tonna hajóteret vesztett. A korlátlán tengeralattjáró harc óta 10 millió fölül a vesztesége. A háború kitörése óta az antántnak hajóvesztése 15 millió bruttótonnára rúg, amiből Angliára 9 és fél millió esik.

— **A honvédtisztek tajuza.** Legfelsőbb hadi parancs jelent meg, mely elrendelte, hogy az összes honvédségi tisztek s legénység bajuszt tartoznak növesztetni. A bajusz növesztés határideje április 1. A felsőbb hatóságokat nyilván az az elsomorító körülmény készítette, hogy a magyar bajuszgyűszőlőváltott s ebben maga a tisztikar járt elől rossz példával, amikor borotválkozással s nyírással lemondott a magyar férfi díszéről, a bajuszról. Ez a rendelet felújítása a 70-es évek intézkedéseinek, amikor kurtavassal büntették a honvédet, ha bajuszt lenyirta vagy leborotvált. Ekkor szokták meg a muraközi katonaviselt fiatal legények a bajusz viselését az öregekkel szemben, akik szláv szokás szerint csupasz képpel jártak s most is járnak.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem a tek. jegyzői kart, hogy a B) felmentési nyomtatvány már kapható Strausz Sándor könyvkereskedőnél Csáktornyan.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novina, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poveljivi list za pak
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pređatun ošun je:
Na čelo leto K 20—
Na pol leta > 10—
Na četvert leta . . . > 5—
Pojedini broji koštaju 40 fill

Obznane se polog pogodbe i čel računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR.

Surađnik:
SRÁY FERENCZ.

Strahoviti boj na francuzkim frontu.

Nemški šeregi su s velikom silom navalili na francuze i engleze. - Konec vezdašnjeg tabora se je počel. - Prvi četiri den su nemci 600 štukov, više jezer mašinastih puškah odzeli i 45 jezer zarobljenikov položili. - Novi smrdeći gazi u poslu na francuzkim frontu. - S rumunjom su još prošli tjeden trajale pogodbe za mir. - Nemci Pariža iz 110 kilometrov dalečine strelaju iz strahovito velikih štukov.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Najznameniteši glasi su prošlog tjedna, da su se boji na francuzkom bojnem polju 21-ga marciusa počeli. Do dnes je 1344 dnevoa tomu, da se je tabor počel. Jezerotristo i četerdesetčetiri dnevoa su do dnes pokali štuki, praskale puške, kosile kuglje ljudstvo, respustošile sela, varae i festunge. Višeput smo pisali, gda su veliki boji bili, da tomu nema para ali vezda moremo reći, da se je na francuzkom bojnem polju 21-ga marciusa takov boj počel, kakov još nigdar nije bil, od kada svet stoji.

Nemški šeregi su navaljili na francuzke i englezke šerege. Ov boj bude zadnji boj, da s Božjom pomoćjom nemška i ako bu treba, naša vojska pogazi i ponizi napuhjenoga francuza i engleza, koji se nisu hoteli pomiriti. Vezda budu jih nemški vojniki prisilili, da bude jedanput vre kraj i konec tomu strahovitomu taboru.

Marciusa 21 ga rano vu zorju su počeli nemški i naši štuki svoje delo. Do desete vure su velike kuglje rezbile drotnate plate i druge zadeve, onda pak su nemški vojniki sturmu počeli. To se je na 80 kilometrov dugim frontu dogodilo med Skarpe i Oise zvanom mestu. Nemški šeregi su prvi den do prvih francuzkih i englezkih dekungov dospeli i s bajonetih tirali vun iz dekungov neprijatelja. Neprijatelji su se vitežko branili, ali nikaj nije hasnilo. Strahovito vno go oranjenih i mrtvih su ostavili na bojnem polju i nazaj se morali potegnuti vu svoje druge i tretje dekunge. Vu tem prvim dnevu su nemški i naši šeregi nadvladali neprijatelja, od njih 20 jezer vojnikov i 200 štukov odzeli.

Francuzi, pak englezi nisu mislili, da budu i naši štuki proti njim harcuvali, ali gda su vidli, kak naši štuki, tridesetači i veliki možari vudiraju vu njihove šerege, onda su zeznali, da se i mi borimo proti njim.

Vezda se je počel konec tabora. Od nekoliko mesecov se je čulo, da se mi i naši

neprijatelji pripravljamo na najzadnji boj. Ovo vréme je došlo i ne bude predi mir, dok nepogazimo naše neprijatelje.

Drugi i tretji den su nemški šeregi opet navalili na francuze i engleze, pak jim prevzeli druge i tretje dekunge. Odzeli su od njih 200 štukov i 15 jezer vojnikov. Neprijatelji su tak nepripravni bili na ovu navalu, da je vođa englezkih šeregov se vu Londonu zadržaval. Da su tak vno go, tojest 400 štukov i 300 mašinastih puškah vu prvih tri dnevoa nemci odzeti mogli od neprijatelja, tomu je zrok, ar su nemci takve bombe iznašli, koje su napunjene bile s smrdećemi gazi. Ove bombe su nemci vu kuglje, granate složili i iz svojih velikih štukov strelili med francuzke i englezke kanonere. Granati su se sprožili, gda su do neprijateljske štuke došli, ali sprožile su se i vu kuglje dete bombe, koje su takov smrdeći gaz iz sebe rezušćale, da su neprijateljevi kanoneri odmah omedleli i vno go se podušili. Neprijateljevi kanoneri nesu mogli nazaj streljati, pak su nemci sve štuke vu dobrim stališu s municijom skupa vu ruke dobili i taki hasnuvali proti francuzkoj i englezkoj vojski.

Na nemskom frontu je veliko veselje. Nemški šeregi pevajuć idu naprej vu najlepšem redu, ar su ovu navalu dobili, koju su si dobro pripravili. Nemški šeregi su vno go jestvine, tople gunje našli vu neprijateljskih dekungov, koje su si englezi i francuzi za sebe pripravili.

Dok se nemški šeregi veseliju, da su zbili neprijatelje, s tem su žalostneši francuzki i englezki šeregi, koji nisu mislili, da bi nemška vojska tak jaka i hrabra bila. Neprijatelji su tak rekuć svoju glavu izgubili, gda su nemci tak strahovito silom navalili na nje.

General Hindenbur je takaj na bojnem polju i gda su mu javili, da su zbili neprijatelje je cesaru svojemu rekel: Veličanstvo! Moremo zadovoljni biti s početkom.

S rumunjom još trajaju pogodbe za mir, ali budu se friško dovršile. Marghiton, predsednik rumunjske vlade je oglas poslat

na rumunjski narod, da se vlada vezda traji da takvu mirnu pogodbu napravi s nami, s nemcom, bulgarom i turčiom, koja bude hasnovita orsagu i koja bude zavezala i povraćila one rane, koje je tabor orsagu zrokuval. Rumunji bi vezda rad izbrisl iz pameti svoje čeli tabor, vu kojem je zaradi svoje vkanljivosti i čalarnosti kakti nas izdajca tuliko trpeti moral. Za par dnevoa budu se protokoli za sigurno podpisali i onda bude ov naš vkanjivi sused na novo mogel svoj rezstepeni orsag vu red zeti. Vno go letah bude prešlo, dok bude opet volju dobil k tomu, da oružje podigne proti nam.

Na izhodnom frontu, tojest na Rusiju i Rumunjsku moramo još jeden čas paziti, makar smo s njimi i mir sklopili, ar nigdar nije zaati, je li nebudu opet oružje podigli proti nam, ako bi nemcu na francuzkim frontu zlo išlo. Zbog toga smo ostavili i imamo još dosta vojnikov na našoj meji kre Rusije i Rumunjske. Sreća, da je vre vno go stvojez naših vojnikov iz ruskog suzanjstva dimo došlo iz kojih bude lahko moći veliku novu vojsku skup spraviti za nove naše vojne potreboe.

Vu vezdašnjoj velikoj navali ne samo iz štukov, nego iz replanov takaj mečeju nemci smrdeće bombe na francuzke i englezke šerege. Jedna stran ovih smrdećih bombah su s jakim mustardom, hrenom i žveplom zmesanim gazom napunjene, kaj ako francuzkomu i englezkomu vojniku vu nos dojde, nebu mogel strlati, ar bu dosta posla imel s nosom svojem.

Ovdi damo našim čitateljem na znanje da bude zbog tabora, ne prvoga aprila, kak smo naznačili, nego 15-ga aprila se s jednom vurom naprej porinulo kazalo na vuri. Zrok tomu, da je naša vlada ovak dokončala, je to, ar naši saveznici budu takaj 15-ga aprila počeli, dneva s jednom vurom predi kak vu zimi.

Najnoviši glasi veliju, da su si nemci tak velike štuke napravili, iz kojih 110 kilometrov dalečine strelaju Pariža. Ovo je tak daleko, kak vu prilici iz Čakovca do

Keszthelya, ili do Marburga, ili do Egersze-
ga, ili pak iz Varaždina do Zagreba. Prvič
su 23 ga marciusa iz ovih štukov pucali na
Pariz, gde je veliki strah nastal, gda su
prve kuglje doletele. Ljudi nesu znali, od-
kud dohadjaju kuglje? Mislili su, da iz luft-
balonov. Samo drugi den su zazvedili, da
su ovi novi strašno veliki i daleko noseći
štuki u jednoj šumi, 110 kilometrov dale-
ko od Pariza zazidani vu zemlju.

Broj zarobljenikov do 25-ga marciusa
na 45 jezer, a broj odzetih štukov na 600,
broj odzetih mašinastih puškah pak na više
jezer se je povekšal na francuzkom bojnem
polju. Broj zarobljenikov se svaki den po-
vekša. Englezi i francuzi bežiju bez pameti
nazaj, tak kak su taljani vu jesen bežali.

K vuzmu.

Čtrti vuzem smo dočekali v boju. Sa
strahom se pitamo, jel je zadnji? Gdo nam
zna odgovoriti? Kada budu minuli dnevi,
gladni, strašni? Kada bumo znali, da su pre-
sta'a doba vmiranja na sunce vu vrućini,
v snegu, ledu, kamenju? Kada bu znala
mati, da joj sin, jedinjo dēte spi v toploj
hiži v mehkoj postelji siguren, da mu ni
jedna vura već nebu donesa sobom kakšni
olovni pozdrav? Kada bu dojšel čas, da de
se povrnuo muž k ženi, deci, da znovič zač-
ne život, da bu opet človek, otec, muž?
Kada budu se povrnuili svi nam mili i dragi,
koji su još gde na životu? Jezero i jezero
ljudi pita tak svaki den.

A vuzem? Znate on vuzem, gda ste
ne trebali den predi stati pred i po štacu
nah s cedulami za melu, cukor petroleum
i t. d.? Gda je bilo svega? Kada je vre tje-
den dni predi bilo sve pripravljeno, da s
čim lepšem veselju i zadovoljstvu dočaka-
mo jeden najboljši krčanski svetek? Kada
ste se večer svi skup i otec, koji morti ve-
zdi počiva pod kojim snežnim hunkom
Ruske Taljause? i muž, koji je denes bez
ruke, noge i brat, za kojega neznate, jel je
živ, ili isto spi gde vu valovih. Isonze, ili
Drine i Bog zna, gde sve ne? kada ste se
svi skupa skupili pri cirkvi na veliku su-
botu odvečer, pak na procesiji duševno za-
popčevali: »Vesel glas podignemo i srčeno
spčavamo: Alle alleluja! Alle alleluja!»

A denes? Kulko žalostnih pčldah bu
po celom svētū! Sam z groba se stajući Je-
zuš bu svedok vrućih suzah žalostne mate-
re, koja v praznoj hiži, v kmci gladnom
decom bu dočekala alleluju!

A oni vuni na bojnem polju? Kakšni
bu opet njihov vuzem letos! Za one siro-
make nema svetka. Pod zemljom globoko
vu dekungih neznaju za vuzmene veselje.
Njih i denes svaku vuru čaka smrt. Nemaju
alleluju! Srapneli i kuglje jih pozdravljaju
želeč: srečne vuzmene svetke!

Pak ako bi još barem znali, da je le-
tos zadnji takšni vuzem, gda bi svi nesrećni
gladni oni v gorah svi, svi, kada bi znali,
da je letos zadnji krvavi vuzem! Oh! kak
bi svi leži sve podnašali.

Ali nadajmo se! Kleknimo svi pred
iz groba stojećega Jezusa i molimo, naj nam
se smiluje, naj bu letos zadnji krat, gda ga
na vuzem s allelujom pozdravljamo vno-
gi žalostni, nesrećni, gladni, bosí, naj nam svim
doneso sobom dar najboljši šteromu se bu-
mo svi veselili: Mr!

Stridóvár.

Druško Štefanija

Na vuzem.

Jezero devetsto leto osemnajsto,
Koje se sad piše, dosti je žalostno,
V tugi i žalosti živimo zadosta,
Godina četrtó, kak imamo rata.

V celóju Europi mir nam se nesklopi,
Kaj bi naši velki viteški cesari
Mira včinili i vu ruke segli,
Koj bi nam skuknuli mira, pokoj dali.

Zato je žalostna grěšna duša moja,
Da još danas nema med nami pokoja.
Sad nam pak je bila ta tužna korizma,
Bila je v žalosti naša majka mila.

Zato nas pominja vu cirkvu zazava,
Hodte deca k meni ki ste verna prava.
Zato nam je bilo ovo tužno vrěme,
Kad je Jezus nosil naše težko breme.

Oj nesrećni dnevi i turobna vura,
Kad nam mili Jezus križ nositi mora.
Na križ ga razpeli, ovak on govori:
Za neprijatelje se on Bogu molí.

Na križu razpeti moral bu vumreti,
Hoće svo dušicu Bogu izručiti,
O ljubleni majki nas grěšnu decicu
Da nej zahman ztočil svu svetu krvčicu.

A svu mater zručil svetomu Janušu,
Ondaj je i spustil svoju milu dušu.
Zvoni naši mili, glasa nisu dali,
Ftički i slavički nesu popčevali.

Sve je tužno bilo vu velkoj žalosti,
Ali nam je Bog dal za tem nada dosti,
Za tem nam je došlo malo protuletje,
Kad nam zemlja roji lépo ružu, cvetje.

Zelena travica bu se zelenila,
Svaka féla ruža bu svojo cvetke dala.
Klinčeci, ružice, modre ljiljice,
Ke nam budu brale mlade devojčice.

I vu cirkvu nesle, cimer napravile,
Jezusovog groba lépo nakinčile,
Ondaj se poklekne, Bogu se molite,
I vu svojem srcu tužne jesu bile.

Gori jesu stale ovak spominale:
Da bi barem tužne za otcov grob znale,
Japek naš ljubleni, gde ste vi vmorjeni,
Vu dalekim svetu kam ste pospravleni?

Tělo vam pokrila črna zemlja mati,
Daj Bog barem duši v nebu stanovati.
Da se zadnjič onda mogu veseliti,
Da ve ovdí v cirkvu nesu mogli dojtí.

Zvoni naši mili vesel glas nam dali,
V svetu mater cirkvu skupaj su nas zvali,
Koji ste još doma, hodte v sveto mesto,
Kaj naj zamudili, onda bu vam kesno.

Molite se Bogu, čujte glas veselja,
Ar se je gori stal, Alle-alleluja!
Zvoni naši mili, glasa su nam dali,
I nas grěšno ljudstvo skupa pozivali.

Sveta mati cirkva nas skupaj poziva,
Hodte deca k meni, ka ste tužna bila.
Ona za nas molí ota nebeskoga,
Jezusa Kristuša, sina jedinoga.

Za tem pak molimo ota nebeskoga,
Da nam on pošalje duha presvetoga.
Da nas on objači v svakoj potreboči,
Da nam bu na pomoč vudne i vu noči.

Koji su na frontu, tužnim siromakom,
A nam pak v špitalu milim betežnikom.
A vam pako svim skup v miloj domovini,
Koji ste do sada doma mirni bili.

Molimo sad Boga ota nebeskoga,
Da bi se včekali mira radostnoga,
Doj se zadnjič mogli vu nebesih ziti,
Kaj se ondi mogli svi skup veseliti.

Gospodinu Bogu čast i hvalu dati,
Radostne tam pšme navěk popčevati.
Dika budi Bogu v nebeski visini,
A mir ljudem pako v zemeljski nizini!

Vu špitalu, Črnovicu.

K. A. vojnik.

Svetek Vuzem.

Stal se Kristuš gori iz groba, sin jedin
otca Boga. Radujmo, veselimo se, veselo
spčavamo Alle-alleluja. Opet smo se dočkali
Svetoga Vuzma, fala dragomu Bogu i mi-
lomu Jezusu, i to četrtoga, v nemiru i ža-
losti. Zmislimo se, gde su naši vojniki, vno-
gi i vno-
gi. Zmislimo se predi kak sveti blagos-
lov vu vusta primemo, koga si iz cirkve
donesemo. Zgubili su se vno-
gi mili pari, do-
bra braća i prijatelji. Zgubil je vno-
gi mož
svoju dobru i povoljnu ženu, zakopal ju
je. Našel ga je ovaj lépi svetek u žalosti.
Ostal je svojom drobnom decom. Uteši se
dragi i mili par u svetoga Jožeta, zaročnika
blažene Device Marije I on je imel žalost,
da je moral pobeći s Marijom i s malim
Jezusem vu nepoznatu zemlju pred Herode-
šem, da je štel pogobiti maloga sineka Je-
zuša. I ti mila žena, koja si se ućakala sve-
toga vuzma u žalosti opet bez svojega
dobroga muža. Ostala si s dobrom decom
bez ohranitelja i ota male dece. Vućiš, de-
cu Boga ljubti i njemu služiti. Budeš vi-
dela, da boš mela utješnje i radost s njimi
ako budu ti dobra i postena, da ti nadu
pod starost na žalost, nego na pomoč i na
diku. Naj ti bude obatrovanje Blažena De-
vica Marija, koja je izgubila jedinoga sina,
i to na smrt Križa. I mi stareši otećimo se
osvetu obitelj, koji smo zgubili svoju milu
decicu, da se nemamo nakoga ogledati. Vu
svoji težkoči i nevolji i vi mala deca, koja
ste ostali bez ota i matere, da ste zgubili
otca ili mater, utećite se u maloga Jezusa,
koj je žalost trpel od poroda i do smrti.
Ne se je on rodil u prestimanju, niti vu
fini palaci, niti ne je vumrl na postelji, ne-
go rodil se je vu štali i na slami i vumrl
je na križnim drevi, kak najvećši siromak,
ako je prem kralj neba i zemlje, da nam
pokaže, da se nesmimo sramiti i siromašt-
va, jerbo bolje ljubi siromaštvo, kak čast
ovoga sveta.

Mili Jezus dovršil si ovoga težkoga
posta i muke; opet si stal od mrtvi. To nam
je pelda, da mi moramo vumreti i opet se
gori stanemo od mrtvi. Daj dragi Jezus, da
se si obzujemo, da ne prepadnemo. Patajmo
se, gde su ona lepa vremena, da smo ži-
veli vu onim stališu, koj nam je dober mo-
gel biti, pak smo išče Boga zbantuvali. Sve
je zaspalo, sve je prepalo, kaj denes trpimo
žalost i nemir, kaj je saki den huje i da
nemiluje brat brata, sestra sestru, prijatelj
prijatelja, sused suseda, tak dugo, dok dragi
Bog pokaže peldu s betegom ili s kakvom
drugom nevoljom. Onda se čovek malo po-
bolšava, a kad ona težkoča mine, već je
drugač, ne pozna se Bog, ne pozna se grěh.
Ali jedenput bo prekesno po smrti zdravje
najti. Vidimo denes. Denes nema pomilova-
nje žena, vno-
gi od svojega muža. Niti si-
romak poljski človek nema se komu uteći.
Moći se, znoji se, skorom bi moral gladen
delati, da je ves težak zmoceni. Dok se
vno-
gi stane, ondaj bi nucal i živiša, pak ga
vno-
gi nema. Ali ako težak človek prepadne
celi svet nema živeša, niti flicica vu zraku
nemre preživeti, ako nemreju težaki prede-
lati. Težak nuca stroška i opravu, jer i bez
oprave nema volju niti na delo iti. Ali dragi
prijatelji od hitimo ove svoje žalosti, pak
se utećimo Jezusa, jerbo on svega ima, on
bu vćinil, da postane jedna ovcarnica i je-
den pastir, kaj budu zadnji prvi, a prvi
zadnji, vno-
gi pozvani i malo zebrani. Vidi-

mo, kak denes jeden drugoga priganja, zlo želi, ukradne i ublati, ali da bi se takov negda opital, kajmi hasni, ako sve zagobim, duša pak zgubim, da je lepše svoje čuvati, lutskomu mir dati. To je prava bratinska ljubav, a ne tak, kak ide denes, drugoga preganati, i na njega krivo govoriti. Ali dragi Bog to itak jedenput prekrati, kaj dojde, kaj mora ran onoga nucati, koga je najbolje preganjati i mrziti. Ipak vupa takov se spovedati, pak se ne pomiri s onim koga je preganjati.

To je nikša spoved ne. Tak Bog ne zapoveda. Koj ima nepriliku svojim bližnjim dužen se je pomeriti, predi falinge namesiti, ili mu je odprosti, i do smrti pomirenje večititi i mira dati jeden drugomu, ondaj spoved prijeli iz čistoga srca. A ne onoga oblatiti, ki je nedužen i poštenje mu zeti, ako svećenika vkani, Boga nevkani, niti onoga, s kim posla ima. Draga bratja othitimo, v u zavadu, jerbo je život kraček, a smrt stalna; njoj se nezna dan i čas ako vreme gubimo. Sada nećemo imati zadnji čas. Tak opet poglednemo dragoga Jezusa, koj je od mrtvih gori stal, zastavu je pod'gnul ljubavi i mira. Pitajmo se, jeli smo očinnili zadovoljčinu ovoga svetoga korizmenoga vremena? Mi smo premišlavali križni put a jeli ne iz navade. I premišljavali smo velikoga četrtka i petka i sobotu. Kaj nas je ono opominalo? To da je veliki četrtak; su nam vtihnuli mili zvoni do velike subote, da pravu muke i smrti Jezusa, Kristuša, na ov den je Jezus naredil svetl oltarski sakrament svega pravesotoga tela, da je na ov den u vrtu Getzemanskim krvavim putem potil i i za nas počel trpeti. Samo jedna sveta žena se je služila, za to, da nam je znamenje i čas dal svećenikom, koje je on podelil svojim vucenicom; A zvoni su zato vtihnuli, ar cirkva nepušta sebi veselje za ono vreme, koju je Jezus Kristus velike muke počel trpeti i na križu dušu svoju spastil. Na veliki petek smo vidli obslužavanje, kak se je dragi Jezus predal židovom i Ponciju Pilatušu. Židovi su ga bicvali, trnjem korunili i s križem opterešili na gori Kalvariji, pribili ruke i noge za nas grešnike. A opet kak je milo bilo videti, da su ga stlačili, pomalo s križa rasprostirali i i popevali drevo križa, na čim visi zveličenje naše i celoga sveta. Hodimo da mu se poklonimo.

To nam je znamenje, da se nesmimo sramiti ili vu cirkvu i poklekn pred svetim oltarskim sakramentom, jer je toga vreden. Na veliku sobotu smo vidli, ar je Jezus Kristus od svih svetvih najsvetleši, na te den počival vu grobu. Zato je cirkva dobila novi svetl oženj i krstuo vodu, da se s ognjem zažiže, i da je Jezus Kristus onaj kamen genul što su ga židovi zahitili. I tak se ovaj novi oženj blagoslovi, da se s njim zažiže, što je preostalo ulja i svete krizme. A te sveče, koje su se nosile svećenicki rukaj su se vužgale na ovim blagoslovenim ognjem znamenje je tri božanske persone, i poklekuvale u cirkvi i spevalo svetlo krsta i kleuč odgovarjalo fala Bogu. Dara falimo božanskom spasitelju, da nas je navčil trojedinoga Boga spoznati i poštuati. A onih pet kuglicah na krstni sveči nam je znamenje petron Jezusa Kristuša, koja je on trpel u svojim telu. A krstna voda nam je znamenje krv Kristuševa, da su nam duše očišćene pu svetom krsu i od nečistoga duha oslobodjene. Premislimo si višeput trp-

jenje, muke, i smrti Jezusa Kristuša. To nam bo obatrovanje vu ovim strašnim vremenu koju denes živimo. Opet na zadnje nem rem iz miseli pustiti vojujke, i zarobljenike od kojih nam glasi dohadjaju, da idu proti domu. Zdrave i srečne svetke vam želim mili zarobljeniki i vojniki, i srečnoga puta koga imate proti svemu domu Nemrem iz reči kakvom veseljem vas komaj čakaju vaši domari i mile žene i prijatelji i vaša dečica, koju ste ne vidli more biti se tri vuzme, koji su minuli. Putujete i močite se pred svojimi neprijatelji, ali se vaša žalost obrne na radost, kak se je majke Marije, da je njezin sinek od mrtvih gori stal. Srečne svetke želimo avem urednikom i surednikom, starim na poštenje, mladim na veselje, vojnikom na putu, domarom na domu dečici na stanu, pokojnim vu grobu, sem betežnim zdravje, sem neprijateljem dara duha svetoga, da bumo mogli spevati: Veseli se o Marija, ar je Kristus gori stal, za koga si tužna bila, kada vu grobu je ležal on koga si ti nosila s čistim mlekom dojila. Alleluja, Alleluja, spevajmo Alleluja Amen.

Felső-Vidafalva. Vinczetics Agata.

Nagnojiti sadovno drvo.

Gnojiti sadovno drvo je jesenski posel. Predi kak bi pognojili sadovno drvo, moramo naprotulete počistiti od meha steblo i debelše kitje i onda na jesen s vapnom poličiti. K tomu pak vapneno vodu nucamo vu koju pepela smēšamo. Vapno zakole sva koječke kukce, črve i gobe, koje se postebli i na vekšim kitju nastanjuju i spovaju.

Nekoji gospodari koji cepilnjaka imaju vu vapno kraskoga gnoja i zemlju smēšaju i stēm ličiju drevje. Ali to nema nikakvoga razuma, jerbo kraski gnoj i zemlja nema takvo jakost, da bi kukce, črve, mehina i gobe zaklati, vuništiti mogla.

Kak smo s ličenjom gotovi, okolo stebla zemlju gori skopamo, da jesenski deždji i zimski snēg stēm leži do korenja dojde, da hrana vu zemlji, koja je potrebna drevju leži se rezstali i drobno korenjiče leži gor sceca.

Veliko brigu moramo imeti na to, da se drevje pognoji. Korenje čuda hrane sceca gori i poleg toga od leta, do leta menje hrane ostane vu zemlji.

Ako hoćemo, da drevje nam dobro bude rodilo, onda ponucano hrano, moramo nazat dati zemlji. To pak samo tak moremo dati ako gnoja damo zemlji. Dakle sadovno drvo svako tretjo—četrtjo leto pognojiti moramo.

Korenje vu zemlji ravno tak se rezširi, kak i kitje vu zraku. Sadovnoga drva steblo i debelše kitje ne nosi sada, neg drobneše kitje. Ravno tak i debelše korenje neje svrhu toga, da hranu ceca iz zemlje, neg da onu hranu, koju dobro korenjiče iz zemlje sceca, dalje pela po stebli i po debelim kitju vu drobnu kitje, do listja.

Svrhu toga ne dela dobro on gazda, koj samo okolo stebla gnoji, jerbo ov gnoj zabadvu sperhni tam i nikakvoga hasna nada, neg još kvara dela.

Okolo stebla zakopani gnoj počne plesniviti i od toga korenje sperhni, drugoč pak pod ovim gnojom vnožina svakojačkoga kukca i črva se nastani i najde dobro toplo postelju po zimi.

Dakle, kak moramo gnojiti sadovno drvo?

Pod korunom okolo drva lopato gluboku skopamo jarka i na jesen vu ov jarek zreloga gnoja namećemo. Jarka nije smeti zametati, neg odprti mora ostati, da snēg i voda lezi se nuter stēće. Jarka samo na protulete zamćemo. Na mesto gnoja vu jarek i svodom zmēšano gnojšicu slobodno vležemo.

Vogrintsits Nándor.
Akolaki ravnatelj.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

Strahovitna eksplozacija vu Parišu. Minuci tjeden strahovitna nesreća je postigla glavnoga varaša Pariša Francuzkoga orsaga. Blizo varaša municija je eksplođerala i takve eksplozacije još nigdar ne bilo na sveto. Courneuve i Bourges občinah poleg Pariša nezmerno municije je bilo spravleno. Tri soldati doli su hitili jedno kištu vu koji su granati bili. Granati su eksplođerali. Od ove eksplozacije bližnji magazini su odmah vu zrak zleteli. Od magazina, do magazina je to išlo i na zadnje tridesiti kvadrat kilometrov velikim mestu sva municija je eksplođerala. Strahovitno je bilo čuti to nesreću. Bližnja sela sva su se vuništita. Pariš tak se je stepal, kak da je veliki potres. Svi oblaki su se spotrli. Becirki koji su bliže eksplozacije, svi su se vuništiti. Decu koja su ravno vu školu išla, eksplozacija hitila jih je vu zrak. Petdeset fabrik se je vuništilo. Sve skupa već kak jeden milijun granatov je eksplođeralo. Još neje znati, kuliko mrtvih i kuliko pležeranih je. Prvi dan dvēsto mrtvih i 2500 pležeranih su našli. Kuliko je kvara, to je ne moči tak lahko preračunati, neg segurno je prek dvajst milijunov.

Nova štelinga. April meseca od 10-ga do 30 ga svi oni, koji su sad 19—24 let stari i na prveših štelingeh ne su sposobni bili moraju opet na štelingu iti. Takodjer i oni, koji su sposobni bili, ali potlam poleg nekakve falinge se vu spustili. Koji sposobni ostaneju, majuša 15-ga moraju nuter rukovati.

Pomoč nevolnim i dovicam. Oni nevolniki i dovice koji moreju posvedočiti, da familiju imaju i siromaki su, moreju od »Orszagos Hadigondozó Hivatal« zvanoga ureda pomoč dobiti. I to na:

Rogovnato marhu 300 K na vožnu kobulu 500 K na svinje 100 K, na kozu 150 K, na hžne zajce 200 K i na mladinu 300 K. Jeden i više pomočih more dobiti. Razmi se da nikakve ciganje nesmeju biti, jerbo ako bi što ovu pomoč na nekaj drugo ponucal, kaštigan bi bil i nigdar više nikakvo pomoč nebi mogel dobiti. Koj misli, da ima pravo dobiti naj prosil.

Galic. Svaki gospodar, koj gorice ima, more se veseliti jedni odredbi skojom je zemeljskih poslov minister varmegijam na glas dal, da i letos svaki, ako nikakve neprilike nebude, na katastralno mekotu poprilički 15 kilogramov galica dobi. Galica i letos varmegije budo rezdeile. Jeden kilogram galica 6 korun košta, ktomu pak najdalje 30 filerov stroška moči računati. Vekšo cenu za orsački galic neje smeti zebtovati.

Svaki koj gorice ima i galica hoće dobiti, naj se trsi skim predi tam najaviti, odkud je i lani dobil galica.

Pokehdob pak poleg taborških vremena tesko je galica sirom rezposlati, itak je već

ve gotovo, da gotov galic za vremena si-
kram dojde, da prvić spricati bude moći,
Razmi se, da i k potlañješemo špricanju
savremena budu gospodari dobili galica.

KAJ JE NOVOGA?

Pësma.

Freko morja grmljavica,
Jel me čuješ grličica!
Čujem čujem i tugujem,
Za te golub premislujem.

Neg me boli srce moje,
Čujem ljudi kaj govore,
Čujem ljudi, kaj govore,
Za te drago srce moje.

Jel te boli život pleća?
Je li glavica roseća?
Ne boli me život pleća,
Niti glavica roseća.

Čidu bolje govorili.
Bolje bumo skup hodili.
Naj govori što kaj hoće,
Samo da me draga hoće!

Vukanovec.

Panics Jakab.

Srećne vuzmene svetke željimo
svim našim poštuvanim čitateljem, suradni-
kom, predplatnikom, tak onim, koji su do-
ma, kak i onim, koji su na bojnomo polju!
Zdravlje, potrpljenje, sreća, mir božji blagos-
lov naj bude vu svakoj hiži, vu svakoj ko-
libici, vu svakim dekungu i na svakoj pla-
nini, gde se naši junaki zadržavaju. Čuvaj
Bože svakoga, koj za domovinu trpi na boj-
nom polju!

Principa su amputerali. Gavri-
lo Principa, koj je Ferenc Ferdinand nadhercega
i Hohenberg Žofia hercegiću vmoril, i koj
vezda v Theresienstadtu na dvajsti lét v
reštu sedi, su ove dneve opererali. Njegu
betežnu desnu ruku su mu léčnici morali
doli rezati, jer se je čisto osušila.

Umiranje. Grof Khuen-Héderváry
Károly, negdašnji hrvatski ban i magjarski
ministerpredsednik je februara 16 ga v zorju
v Budapestu vmrl. Pokojni je 69 lét star
bil. Svelikom sućutom su ga v Hedervaru
na vekivećno mesto spravili. Na sprevedu
je nazoćen bil i grof Tisza Istvan negdašnji
ministerpredsednik.

Ulična bitka vu Beču. Meseca feb-
ruara 16 ga po poldan je vu Beču, vu 14-
tim kotaru istinska bitka bila med težakom
i med gradjanskim i soldackim redarom.
Bitka se je vu krčmi hapila i na ulici pro-
dužila, već kak pedeset šusov su doli dali.
Jednoga težaka i komišraiusa su na smrt
strelili jednoga drugoga težaka i jednoga
dragoneru pak su težko oranili.

Mir s turčinom. Kaukazuska re-
publika je turčinom mira ponudila. V Konš-
tantinopolju su se ponudi veselili. Razprave
za mir budu se vu Tiflisu držale.

Zaprta granica. Talijansku gra-
nicu su marcuisá 2-ga v pol noći opet
zaprl.

Talijani na zapadnom frontu.
Iz Züricha javiju, da su na zapadni front
više talijanske čete prevozili.

Španjolski korman je zahfalil.
Španjolski ministerpredsednik se je vu
ime celoga kormana kralju zahfalil. Alfonz
je na novo punomoć dal Prietotu, da no-
voga kormana složi

Umorstvo vu Beču. Vu Beču su
nepoznati činitelji Vally Emil 59 lét staroga
osebnika v njegovom stanu vmorili.

Statarium vu Horvatskoj. Hor-
vatski ban je vu Gracac, Lapac i Udbina
kotarah statariuma oglašil.

Napad proti Lloyd Georgea. Iz
Berlina javiju, da februara 27 ga je jeden

rski muž Lloyd Georgea ubiti štel. Muža
eden irski muž su taki vhitili.

**Ruski generalaki stožer je odre-
dil,** da vojniki, kad dimo dojdju, moraju taki
svoje oružje nazaj dati. Onoga koj ovu za-
poved né svrsi, budu oštro kaštigovali.

Veliki pifen. Od odpovedanja rus-
koga primira su nemci na izhodnom frontu
63-jezer osemsto zarobljenikov, 2 jezer 620
štukov i 5 jezer mašin puške zaplienili.

Ultimatum Hollandiji. Antantski kor-
mani i Amerika su Hollandiji ultimatum
poslali vu kojem zahtévaju, da Hollandija
nek njim svoje ladje prek daje. Jer ako
njim né bude poslahnula onda né bude
niti antant, niti pak Amerika Hollandiji više
žita vozila. Osemnajstoga marcuisa je mo-
rala Hollandija odgovor dati. Na takvo gu-
ljenje je još né bila pèlda vu ovim svétom
boju.

Bombardiranje. Marcuisu 13 ga
odvečer su nemski luftbaloni na novo Lon-
don varaša navaili i 20 bombe hitili na
varaš.

Igra s oružjem. V Erzsébetfalvi
su se Vitka Jožef petnajst i Zetisz Janoš
dvanajst lét stari dečki pistolom igrali. Med
tem se je pištola sprožila a kuglja pak je
Zetisz Janoša na prse oranila. Vu spital su
ga spravili.

Doli je skoćit iz kata. Kutser
Gabora, tasnádskoga mesara žena je v Bu-
dapesti iz jedne hiže prvoga kata doli sko-
ćila. Branitelji su ju v bolnicu spravili.

Knežki spreved vu Beču. Mirko,
montenegroškoga hercega su marcuisa 14
ga zakapali v Beču s velikom soldackom
paradorom. Magjarskoga kralja je na sprevedu
grof Berchtold nadkomornik namesil. Mrvo
telo su vu centralnem cintoru na počinek
stavili.

**Samoubojstvo jednoga zapoved-
nika.** Dunbudus general, zapovednik Via-
divozštoka se je skonćil.

**Čehski urednik vu nemškom rob-
stvu.** Kak se čuje vu Beču, Pavia Bogdana,
negdašnjega urednika Narodnih listih koj
je kakti kadet k rusom prek skoćil, su
nemške čete pri v Ukrajini vlovili.

Mihaj ruskoga nadhercega, komu
su vetomane nazad dali punu slobočinu,
su na ovo v Perm prognali.

Povajno semena olja, Korman
je sbog toga, da olje ne trebamo iz vanj-
skih orasa kupiti, je cenu semena olja iz
vanredno dignal. Zbog velike čene povanje
semena olja jako hasnovito koristno. Seme
za sisanje za suda dobiju pod maksimalnom
čenom gazde.

Maximalna čena semena olja.
Maksimalna čena semena olja, tikve i sun-
cokreta je 150 K. Központ (Budapest, IX
Üllői ut 25.) svim onim, koji kontraktuša
imaju s központom, za letinu njihova mak-
simalnu čenu plati i polovcu uljasteh po-
gača njim povrne. Obavest se dobi pri Neu-
manu Mikši v Csáktornyi.

Smrt jedne Izdajice domovine.
Kak iz Bras-ó varaša javiju, dr. Pertia
Titus negdašnji ravnatelj nadiećek var-
megjinske bolnice koj je s rumunjskim
begunci iz svoje domovine pobegnul i
potlem kakti soldacki nadlećnik v jed-
nim soldackom spitalu vraćil je vu Jas-
syu v tifusu vmrl. Dr. Pertia je iz Foga-
raša na kola pobegnul, putem srel se je s

poznatimi gradjanini, koje su vlahi kakti
tuse sobom odednali. Na smrt mućeni ljudi
prošili su nadlećnika, da nek ne pusti ru-
munjskim soldatom, da nje tak mućiju, ali
dr. Pertia nije njim bil na pomoć i dalje
je nje tiral. Med nesrećnih već ih je putem
vmrlo.

Urednikova pošta.

Našim poštuvanim čitateljim, koji su nam popěvke
ili druge štíve poslali za novine, niže damo odgovor. Svim
nemremo na jedenput odgovor dati, ar još nismo mogli
sve popěvke pročítati. Ali za dužnost si držimo, da niti
jedna pësma, ili druga kakva štíva, koja do naših rukah
dojde, neostane pres odgovora.

1. K božiću. (Stridóvár. Dr. Št.) List vaš, koj je
14-ga decembra na poštu, dani bil vu Csáktornyi, sem stop-
ram vu mesecu februara vu ruke dobil takaj po poštu. Ako
budete na moje ime kaj poslali, prosim ovak pišite adres:
Budapest, VII. Istvánut 40., ar ja vu zimi ovdi stanujem.
Vaš članak je dober. Prosil bi, da bi ram i druga rajši
takve štíve poslali, ar pësme dosta imamo.

2. Na vuzem. (Črnovic. K. A.) Pësma je dobro
složena, i kakti od vuzma govori, za to smo ju vu dnešnji
vuzmeni broj dali.

3. K Marici. 4. Po pomoći vura bije. (Hodostaj,
Ly. L.) Imate prav, da vezda medjimurski puk tak
rekuć, samo od tabora piše i ako bude taboru kraj, onda
nebude od ničesa pisal. Zbog toga hoćete pèidu dati s tem,
da neste vu nam poslanik pësma od tabora pisali. Mi ipak
mislimo, da medjimurski puk, koj se je ne samo na bojnomo
polju pokazal s svojom vitećtvom, da je hvalje vróden nar-
od, nego pokazal je, da i popěvati zna i trsi se svoje lépe
miseli na očivid donesti vu novinah. Mi se štimali moremo
s našimi vródnimi medjimurci, ar koj narod rado popěva,
on narod svoje srce na pravom mestu ima. Vaše pësme
nemremo hasnovati, ar za pèide nisu dobre. Prva nije
dobro složena, ar joj redi šepļaju. Druga je bolje složena,
ali vu njoj su pak imena takvih koji nam nebi zahvalni
bili, ako bi od njih ono vu novine dali, kaj vi od njih
pišete. Zameriti se nećemo nikomu, zbog toga nemremo
vašu pësnu vu novine dati. Koj tak zna sperom barati,
kak vi, on bi mogel i znal druge, lépe pësme pisati,
zato prosimo, da bi nam ljuboven, li makar i saljive takve
pësme poslali, vu kojim se nebi idruzi zbantovali.

5. Pësma od medjimurakih devojčakah. (Vu
Taljanškoj. K. M.) Pësma nije dobro složena. Nikak se neđa
popraviti.

6. Bože svemogućí. ... (B. M.) Dobro složena
pësma bude izlazila.

7. Spričavanje jednoga junaka. (Szent-Má-
rija.) Nemremo vu novine deći zalostno pripećenje mladoga
junaka Iskra Mateka, ar nigdo nije podpisan pod popěvku.

8. Pësma od stare devojke. (Stridóvár. P.
M.) Dobro je izmišljena i složena vaša saljiva pësma. Za
fašnjak je prekesno došla, ali za to bude i druga dobra
za čitati.

9. Pësma. (Vukanovec. P. J.) Dobro složena
pësma bude izlazila,

Svim drugim, koji su nam pësme poslali, druga bu-
demo glas dali.

S pozdravom svim skupa! (M. J.)

Eladó

2 pár angol kumet és 1 magyar
szerszám, használt, kis javítással
használható. Érdeklődők Muraki-
rályon

Ládósics Jánosné
bérkocsitulajdonosnál megtekint-
hetik.

Prodanje

dvijuh parah englezkih kumetih
i magjarskih hamih vu dobrim
položaju v Murakirályu pri

Ládósics Jánosevoj ženi
fiakerovici.

Kereskedőknek csomagolt retorta
bükkszasznet
Kovácsoknak nyitott faszenet
Építkezéshez meszet
hármilyen nagy mennyiséget, gyors szállítás mellett
ajánl

BERGSTEIN PÁL

tüzelő- és építkezési anyaggyároskereskedő
(Telefon 355.) SZOMBATHELY. (Telefon 355.)

64°C.

LIPIK világhírdő
biztosan
nyígyit: **csúzt, kőszvényit**

(Szavanya.)
anyagcsere-
bántalmakat,
gyermekbetegsé-
geket, belső bajokat
FÜRDŐ-,
ISZAP-,
IVÓ-,
VIZ-,
NAP- és
VILLANYKÚRÁVAL.
Fürdőket egyesített gyógypezszo. Vendéglő, ka-
vóház, cukrászda saját üzemben. Kifőző ellátás!
Fürdők, lakások egy épületben. — Színházi szeszkar.
Prospektus küld a fürdőigazgatóság.
Radioaktív, alkalikus, sós, jódos hőforrások.
Vizgyógyintézet.

Értesítés.

Új öltönyök készítését és régiak ki-
fordítását, javítását elvállalja

SIMON férfiszabó Csáktornya

Petőfi-utca 3 sz. a városháza átellenében.

Darabos meszet

azonnali szállításra

Hulladékszenet

ipari célokra ajánl

BERGSTEIN PÁL

tüzelőanyag és terménynagykereskedő
Szombathely.

Eladó

szabadkézből egy szivógázmotor-
ral berendezett, 3 pár kövel ellátott

malom.

Tkalcsesz Miklós, Kisszabadka.

Za prodati je

iz svojih rukah motornasti

melin

s tremi pari kameni,

23 magyar hold birtok Koz-
lovcsákon (Szentorbánhegy) Stridó
mellett két házzal eladó. A bir-
tokból ca 3/4 hold termő szőlő,
8 hold erdő, a többi szántóföld
és rét.

Eladási feltételek megtudha-
tók az eladással megbizott

Csáktornyai Takarékpénztár R.-T.-nál

Csáktornyan.

Vu Kozlovčaku (Szentorbánhegy)
blizo Štrigove je 23 mekot (magyar
hold) imetka sa dvemi lepimi
hižami na prodaju: od toga imetka
okolu 3 i pol mekote su gorice,
8 mekot šume a drugo pak ora-
nica i senokoša.

Prodavne kondicije moreju se
dobiti pri

Čakovečki (stari) Šparkasi,

koja ima naloga toga imetka prodati.

Csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep Részvénytársaság, Csáktornya.

Hirdetmény.

Vállalatunk 1918. március 25-én megtartott X. évi rendes közgyűlése a *vállalati alaptőkének 450000 koronáról 800000 koronára való telemelését határozta el 700 darab 500 korona névértékű és 1918. január 1-től kezdődőleg osztalékjogosult új részvény kibocsátásával K 612— árfolyamon*, amelyből K. 12— illeték, időközi kamat és költség levonása után 500 korona a részvénytőkét és 100 korona a tartalék-alapot illeti.

A kibocsátandó 700 darab új részvényből 600 darabot az eddigi részvényeseknek ajánlunk fel akként, hogy minden 3 régi részvény után — részvénytörédek figyelmen kívül hagyása mellett — 2 új részvényre gyakorolható az elővételi jog, míg a fennmaradó 100 darabot szabad kézből értékesíti az igazgatóság.

Felhívjuk ennél fogva vállalatunk t. részvényeseit, hogy elővételi joguk gyakorlását a régi részvények bemutatása mellett legkésőbb

1918. április 20-ig

bejelentsek és a reájuk eső új részvények árát egyidejűleg egy összegben lefizessék. Azon részvények felett, melyekre nézve az elővételi jog nem gyakoroltott és a befizetés nem teljesített az igazgatóság szabadon rendelkezik.

Csáktornya, 1918. március 31-én.

Az igazgatóság.